

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO 4115 — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

Espectacles barcelonins o la civilització en marxa

Darrer número de les missions: La processó del diumenge

La via obstruïda

Bagdad ha caigut en poder dels anglesos. La gran ciutat de la Mesopotàmia, la qui un dia va ésser capital de l'Imperi dels Califes alarbs, la qui malgrat sa decadència compta encara amb una població de 150.000 habitants, ha estat presa, després d'operacions ràpides i brillantíssimes, per les forces anglo-indies del general Maude.

La presa de Bagdad és la clivella oberta en l'orgullós castell que l'Alemanya havia alçat en els anys darrers. El nom de Bagdad, que avui corre per tot el món entre l'estrepit dels fets d'armes, l'havia fet corre abans l'Alemanya entre els projectes de la seva grandesa. El ferrocarril de Bagdad brillava amb la llum de la gloria tudesca. Per allí havien d'establir els alemanys la grandiosa línia que unís el port d'Hamburg al golf Pèrsic. El carril de Bagdad, sortint de l'Alemanya per a travessar l'Àustria, l'Hongria, els Balcans, la Turquia europea i l'asiàtica, havia de convertir l'Emperador de Germania en l'Emperador del Món.

I heu's-aquí que la llarga via carrilera ha quedat obstruïda. Damunt l'estació de Bagdad, la bandera anglesa espètega sota el vent que l'assota amb la sorra del desert.

Fè republicana

SOCCEIX una curiosa cosa amb *La Publicidad*. Se'ns apareix cada dematí amb aire salitrós i ample de fulles, semblant a una pomposa holandesa, i quan pensem trobar la confortació de la seva marinada, anem absorbint amb la seva lectura la tristesa dels seus articles que semblen aplicacions circumstancials de l'Eclesiastès. Aquells homes espanyolíssims que entorn de la taula de café decretaven la perdició d'Espanya han trobat el seu orgue. Diàriament, en la seva primera plana, un chor de ploraneres canta a la una un *miserere*. *La Vanguardia* ha trobat el seu complement en *La Publicidad*. L'una porta les esqueles dels cossos de morts; l'altra, la dels esperits. Fa malament *La Publicidad*, no enquadra sempre de negre la primera plana, com si fós una esquila.

Fins ara nosaltres havíem vist que a un diari se li donava una orientació republicana o monàrquica, nacionalista o unitària, religiosa o volteriana, política o informativa, però confessem que mai topàrem amb un periòdic al que es dongués una orientació pessimista. De tots els manaments que s'han donat a les redaccions, cap tan singular com aquest d'ésser pessimistes. La nostra admiració creix pensant en la missió renovadora i enèrgica que ens aportava *La Publicidad*. Tanta voluntat—com diem—tanta intel·ligència, tanta suntuositat, tanta pròdiga força per a anunciar-nos que ja no seran possibles a Espanya les redempcions, que l'inanitat de la nostra vida és tan absoluta en les suposades seleccions com en les multituds desconsoladores. Hamlet s'ha fet redactor de *La Publicidad*, i per esperit sant tenen a Tomàs Kempis. I pensar que es redreça *La Publicidad* damunt les espatlles d'un home com les d'un Atlant, i que aquest home és l'encarnació de l'optimisme, de la fè i de la energia! I cada dia—oh, paradoxal—condemnat a llegir que tot va malament.

Ultimament, a l'endemà de les eleccions varen redactar a *La Publicidad* un altre epítafi, destinat aquesta vegada al partit republicà. No era solament a Barcelona on el republicanisme es moria, sinó a tot Catalunya. Fins en districtes com Figueres i La Bisbal, districtes pairals del federalisme, els republicans havien estat derrotats, iniciant en ells la «Lliga» la seva supremacia.

Han confós els amics de *La Publicidad*, unes eleccions generals amb unes provincials. El districte de Figueres, està contrarestat pel de Vilademuls, caciquista. Malgrat això, ha triomfat un federal, l'Inglés, i la victòria no hauria estat regionalista—en tot l'Empordà no hi han més de deu regionalistes, no existint ne més que mitja dotzena a Figueres, on no han tret mai ni un regidor, i quatre a Castelló d'Empúries—si els federals i els radicals no haguessin tingut candidatures contraries.

A La Bisbal han perdut la majoria els republicans per uns quants vots, però no obstant, si guanyen els regionalistes, els republicans guanyen també, i si la guerra parant

la fabricació tapera i forçant a l'emigració als obrers, no hagués restat dos mil treballadors, en sa majoria republicans, el triomf republicà hauria estat complet. Quan les eleccions generals arribin, si a Figueres els republicans s'uneixen, triomfaràn, no sobre els regionalistes, que res signifiquen, sinó sobre el cacic Cusi. La Bisbal, reelegirà per quarta vegada an En Salvador Albert. Encara que torni a disputar-li l'acta el mateix Cambó.

No, el republicanisme no és mort a Catalunya. Serà inhàbil, careixerà de cabals, patirà d'incoherència, però qualsevol incident pot determinar el seu ressorgiment. Ara mateix ha aconseguit tants llocs a les Diputacions catalanes, com en tot Espanya els altres republicans. Si la «Lliga» triomfa, és per ésser rica. Deixeu entrar en els districtes uns quants ases amb càrrega d'or, i els veureu rendir-se com aquelles ciutadelles que la Macedònia creia inexpugnables per a tota classe d'armes menys per a aquesta. Amb diners es fa un partit com es fa un diari.

PARADOX

Cosetes del senyor Royo

El senyor Royo Villanova és un document històric i sociològic. Com a catedràtic, és una mitjanja; com a director general de primera ensenyança, és un funcionari gris; com a escriptor, és dolent; com a conferenciant, és pessim; com a tractadista polític, és una calamitat. Però com a document val tant, que no té preu.

Ell és un document veritable i autèntic per a estudiar la mentalitat dels polítics catalans i la seva actitud davant el problema de Catalunya. El senyor Antoni Royo Villanova és el símbol, la essència i el tipus de l'ignorància i de la poca-solta dels anticatalans.

Aqueix home document ens acaba de donar una prova de com raciocina i pensa aqueixa mena de gent. Havent anat a Madrid la famosa compositora catalana senyora Narcisa Freixas, per a donar un curs de cançons escolars als infants de les escoles madrilenyes, i havent cantat els menuts deixebles castellans algunes cançons catalanes que els ha ensenyat la dita senyora, l'il·lustre director general, embadalit per aquella canturia, ha tret tot seguit una conseqüència política de l'experiment. La tal conseqüència és la que segueix (segons transcripció fidel d'un paragraf que *La Vanguardia* dedica a l'esdeveniment):

«Refirint-se a la maestría con que los niños cantaron las canciones catalanas, dijo el señor Royo Villanova, que esto demuestra que entre Madrid y Cataluña no hay la distancia que los apasionados quieren hacer ver.»

La prova contra el catalanisme és, en realitat, conclouent i definitiva. Amb la seva deducció política-municipal, el senyor Royo Villanova ha donat a les reivindicacions ca-

talanes un cop encara molt més fort del que va donar-hi en les teories del seu tractat de *Derecho Administrativo* i en les descobertes del seu llibre *La cuestión catalana*.

De nosaltres podem dir que vam llegir el telegrama al·ludit el passat dijous, estant encara dejuns, i amb una mica més ens desmaiem.

Val a dir que comptant amb documents com el senyor Royo, l'estudi de la dualitat castellana catalana resulta sumament planer. Allò que exigiria, per a ésser explicat, llargues disquisicions, ho explica clarament i desseguida el cas pintoresc de don Antoni Royo Villanova.

FULMEN

L'únic remei

LA tenim unes altres eleccions al cos. Com que ja fa molt temps que les perdem totes, ara podríem agafar qualsevol dels articles que hem escrit cada vegada després de la lluita, i copiar-lo íntegrament amb la seguretat de que les lamentacions que en ells hi trobaríem seguirien essent d'absoluta actualitat.

Creiem que és inútil seguir lluitant, perdent la veu a força de crits, i agotant la paciència dels que encara ens escolten fent-los barallar amb la seguretat de rebre. El partit republicà ha de començar de cap i de nou la tasca de la seva reconstitució.

Als republicans ens passa lo que al home que té la sang impura i sovint li surten a la pell grans, florons, eczemes i altres mil menes de porqueries. Perd el temps posant-se cataplasmes, pegats d'ungüent, polvos de moltes menes i totes les col·leccions de potingues que inventen els metges, els apotecaris, els curanderos i les velles experimentades, per a curar les enfermetats de la pell.

Tot el malgasto de cotó fluix, gasses, venes i aigües bòriques resulten inútils, i al darrer d'un florónc gros hi surten mitja dotzena de fillols, després de tancada una llaga se'n obren dugues i els grans se reproduïxen com els mosquits als llacs. I la causa és fàcil d'explicar. Mentre el bon home fa tota mena d'esforsos per a curar lo que no és més que un efecte, segueix menjant tocino, bevent aguardent, rosegant bitxos, carregant les viandes de pebre i afegint venenos a la seva sang impura.

Amb menys porqueries per fòra, un bon règim d'alimentació i un enèrgic depuratiu, el nostre home podria tenir una pell sens macula.

Seràn inútils els esforços honrats d'En Marcell Domingo, les vigoroses fuetades de l'enèrgic Samblancat, els cataplasmes del suau Pinilla, les sòlides argumentacions del auster Layret i tots els beneïts cops d'espatlla dels homes de rectes intencions que simpatitzen amb el Bloc, mentre embrutin les sangs del partit republicà els ganes, els trapelles, els tabals i els ambiciosos. Quan hàgim purificat al poble a força de sana cultura, quan l'hàgim amarat de confiança per medi de constants exemples d'honradesa i austeritat, quan hàgim netejat el partit de vividors, les victòries vindran soles.

Allavors sí que al partit republicà li torrarà a lluir la pell.

JEPH DE JESPU

CLAM PERDUT

Encarcarat sobre l'altar majó l'ídol barroc, inert, no sent pas rē. Pitjor que buid, està son dintre, ple d'argamassa o de pasta de cartró.

Pintures i barniç, greu brillantó dant a son rostre impàvid i seré, de quelcom de conscient que no hi pot sē, fan l'engany pietós o la ficció.

Així el creient, ulls secs i atemorit de terror animal corre amatent del fetix a buscar la protecció.

I sa pregaria se l'emporta el vent com d'ocella espantada el débil crit, enllà d'enllà, perdent-se en l'horitzó...

E. VILARET

Un marqués nada menos

LA semana anterior queríamos dedicarle un aguafuerte al marqués de Polavieja con motivo de su venida a Barcelona. Las malhadadas elecciones nos distrajerón y se llevaron nuestra atención. Pero Polavieja no ha «pasado» todavía. La prueba es que *La Publicidad* le llamaba, hace bien pocos días, besugo. Y si él hubiera «pasado», la Federación Neutralista queda.

La venida de Polavieja estaba anunciada para las vueltas de Carnaval. El mejor tiempo para hacer el fantoche. ¿Me conoces, chico, me conoces? Te conozco, eres un sinvergüenza. La visita del campeón de la neutralidad se aplazó porque éste se nos puso enfermo. El marqués de Polavieja padece del riñón. Como nosotros. Nada más que a nosotros no nos duele de comer mucho y bien. Estamos seguros. No hemos tenido ningún pariente general. Al marqués de Polavieja le hacen mal las Filipinas. ¿Me conoces, chico, me conoces? Ya lo creo que te conozco, máscara. Mejor que Corpus Barga. ¿No eres hijo de tu padre? Pues, basta.

Polavieja ha fundado el diario *La Nación* para defender la neutralidad. Ese chico va a dar más que hablar que su progenitor. Pero oiga usted, pollo. Antes de hablar de la neutralidad hablemos de Rizal. Rizal protestaba de que Nozaléda fuera el amo de Manila, de que nuestros frailes gordos se estuvieran tragando la isla de Luzón. Rizal, tenía mucho más talento que su papá de usted; luchaba por su patria mucho más heroica y más desinteresadamente que su papá de usted; era mucho más caballero que su papá de usted. Y a pesar de eso, y acaso por eso mismo, lo fusiló su papá de usted. ¡Y aun le llamaban el general cristiano! ¡Y aun le regaló, al volver vencido de Oceanía, su sable a la Virgen del Pilar! No habiendo de guerrear ni de copular con él ¿para qué quería la Virgen el sable? Si no era para echar de España al que se lo regaló y a su prole, no adivino. Si la Pilarona nos llega a librar de Polavieja como nos libró del francés ¡qué devotos, qué inseparables de sus faldas seríamos nosotros! El otro martes, escribía Gabriel Alomar que, cuando nuestras colonias recobraron su libertad fue un día de júbilo para él. Para mí también. Y saludé a las sombras de Plácido, el poeta, de José Martí i del doctor filipino. Y exclamé: «¡Ya no hay más Polavieja para vosotros! ¡Vivan las Antillas libres! Y así nos fuera dado gritar: ¡Viva España libre!»

Bien venido, marques. Pero debiste volver a la corte, como *Armando Guerra*, entre la guardia civil. Bien venido, marques. Es extraño que *Xenius* no te saludara con una glosa «epatante», «xenial», diciendo: «¡Salve, Santiago neutral de Castilla, que vienes a visitar el San Jorge neutral de Cataluña!». Hubiera hecho esto «pendant» con los insultos a las cenizas «inmortales» de Mirbeau. Bien venido, marques. ¿Polavieja y neutral? Por algo será. Que nadie de ese apellido abre la boca porque sí. ¿Fraile y te ahorcas? Tu cuenta te tiene. Que en un convento ni los perros ladrar por amor de Dios.

En el banquete con que Polavieja obsequió en «Martin» al Comité Neutralista reinó, hacía constar *El Día Gráfico*, la más franca neutralidad. ¡Hombre! Pues ¿qué iba a reinar? Ante un capón de Mans, todos capones, digo, todos conformes. En el banquete del Parque no mezclaron la carne con el pescado por no ofender al Papa y al Kaiser. Cuando los neutrales estaban comiendo, debieron soltar las fieras. Aunque es seguro que estas, al ver a los requetés, hubieran plegado velas. ¡Cualquiera le quita una tajada de la boca a un cachorro de Cucala!

Come, come, Polavieja. Que ese es tu sino. El nuestro es contemplar como vosotros os atracáis. Pero ya cambiarán las cosas. *Prossit*, neutrales. Y que Dios os conserve el apetito para poder dar el año que viene otro banquete de tres duros. Si hubiéramos intervenido en la guerra no comerías tan bien, pero tendrías honor. Y menos platos debajo de vuestra barba, pero más dignidad. Cantad el «Gott straffe England». El alemán entre regüeldos suena muy bien. ¿Dios aplaste a Inglaterra? Dios os aplaste a vosotros, cucarachas. Dios no aplasta a los que

pelean. Dios no aplasta a los fuertes. Dios aplasta a los cobardes. A los que se saltan a la torera la moral y el derecho. A los desalmados como nosotros, que dejamos descuartizar las naciones y que sólo sentimos que los verdugos se llamen von Bissing y von Mackensen en vez de duque de Alba o marqués de Polavieja.

¿Neutrales? Muy bien. Pero empecemos siéndolo con los moros. ¿Neutrales en Europa e intervencionistas en África? Atémese usted esas dos moscas por el rabo, marqués de mi alma. ¡Ah, germanófilos jesuitas, hispanófilos impotentes! Guarda nuestra neutralidad, oh sagrado corazón de Jesús, patrón de Alemania y de la Iglesia, rezáis entre labios. Recemos nosotros pues: Guárdanos de cobardías y de tiranías, sagrado corazón de Marat.

¡Ah, germanófilos hipócritas, hispanófilos mixtificadores! Apela a las mujeres, a esas mujeres sin entrañas y sin corazón que nos han parido. Ellas son vuestras aliadas. Ellas que no saben donde está Francia, que no ven a París más que como un almacén de modas, como un lupanar o como un gran café concert. Apela a las mujeres. Su barbarie las hace vuestras. Pero esas señoras a mí no me tocan nada. Mi madre es Sarah Bernhardt, la gran francesa que le pidió al Kaiser los cinco mil millones de francos del 70 para ir a trabajar a Berlín. Mi abuela es Juana de Arco. Mis hermanas son miss Cavell y las muchachas que fabrican municiones. Mujeres neutrales, en verdad os digo que besaría con más respeto los pies a las prostitutas de Francia y de Inglaterra, que vuestra frente.

ANGEL SAMBLANCAT

Catalunya

Si per a tots els partits i tots els catalans són aquests moments que segueixen a unes eleccions, uns moments de reflexió; per a nosaltres, que hem estat apartats de la remor i la sorollosa fatiga del combat, aquesta reflexió deu tenir més serenes arrels, més alta i reposada eficàcia i serenitat.

Desentnem-nos del triomf d'un partit, del predomini d'una determinada modalitat. Fixem els ulls amb absoluta equanimitat en Catalunya, sense barrejar en l'interrogació de la nostra mirada les nobles passions de una política partidista. Considerem les eleccions des del punt de vista de la més pura catalanitat.

Tamitzem-les a través d'un pur sentit catalanesc, despulat de tota altra realitat oportunista. I d'aquesta tasca analitzadora i reflexiva treiem-ne les profitoses derivacions exemplars.

Així fet l'examen, la primera conseqüència és la de registrar amb la venturosa evidència de qui comprova una realitat viva el redreçament de la personalitat de Catalunya. La terra respon, fóra de la febre de les vies ciutadanes, en l'ampla fecunditat de les planes conreuades, de les viles menestrals i atrafegades, a la fonda arrel tradicional i viva de catalanitat. Catalunya té consciència de sí mateixa i, per damunt de tota altra aspiració i de tot altre interès, aferma i reedifica aquest concepte de sa pròpia personalitat. Abans que tot, per damunt de tot, vol ésser ben catalana. Aquest és el camí que creu que ha d'aconduir-la a la lliberació definitiva de son ànima nacional. Aquesta és, per altra part, la primera derivació encoratjadora i profitosa que d'aquestes eleccions cal deduir-ne.

Serà, doncs, encengament imperdonable que, caducat el vell sentit de les velles lluites polítiques, deixats de banda el predomini—un xic dialèctic i artificios—dels conceptes metafísics de la política, atenent-se aquesta a la concreció, ufania i presència de les realitats vives, no es declarés per tots que la primera raó, la més alta eficàcia de una política a Catalunya s'arrela fonamentalment i amb tota poixança en la fortalesa de sa catalanitat.

Després d'aquesta primera condició, a seguit d'aquest essencial predomini, poden establir-se en la varia diversitat dels conceptes polítics totes les matitzacions. Però sols serà

d'una realitat feconda i viva i plena de la possibilitat de totes les eficàcies aquella política que fonamentament totes ses característiques peculiars damunt la forta afirmació de un catalanisme decidit.

Sincerament, amb tota imparcialitat i amb una forta satisfacció, aquesta és l'ensenyança que de les darreres eleccions se'n pot desprendre.

Fóra bogeria i descastament volguer combatre contra aquesta afirmació que, al contrari, deu ésser fomentada, avivada curosament i decidida, perquè ha d'ésser una essencial característica de la nostra personalitat.

Per lo que al «Bloc» es refereix, creiem amb la sinceritat més absoluta i més pura que no deu apartar sos ulls d'aquesta ensenyança.

L'esquerra no pot tenir a Catalunya una decidida i forta preponderància, si no és de soca-arrel, ben catalana, si no és, abans que tot, una reafirmació poixanta de catalanitat. Primer que tot, Catalunya és Catalunya.

MARCEL

SONATA XXX

Ara si que podem riure, podem fer-ho. per dos motius:

a) La publicació del reglament de les corregudes de braus, part del castic ministre de la Governació, al qual si jo fós senyor Rei el declararia perpetuo i inamovible;

b) La presa de Bagdad per les tropes angleses.

Referent al primer tema no vui parlar-ne jo; a *L'Esquella* el meu oncle, don «Xarau» ja se'n ocuparà. Després del Catecisme Belmontista el reglament aquest. En Santiago és un homé sortós, si fa excavacions a Ibiça troba tresors, si s'ocupa de l'art d'En Montes li porten, amb safata, lo bò i millor de la literatura clàssica.

Anem al segon, a la b) Bé, Bagdad. Nois tant si'm creieu com si no'm creieu, jo m'he comprat els interminables volums de les «Mil i una Nits».

Soc més amic de la Scherezada que de la pròpia i quan me tiro un pet me recordo del fet cèlebre del sabater bagdarienc. Així doncs amb aquests antecedents podeu comprendre si hi ha possibilitat possible de capir que a la ciutat de Ali Babà, de Arund-Rachi i demés companys de causa, pugui entrar s'hi sinó és mercès a arts de màgica.

Jo no sé què deuen haver copsat el anglesos, però que ells són posseïdors de la llantia d'Aladí o de l'anell misteriosa que té per esclau el geni de les tenebres i les claretes, no'n tinc cap dubte.

De no ésser així, Roc, l'aucell entre els auells, ja els hauria pongut sobre l'un ou de Roc caigut sobre un exercit seria sa desrucció, sa perdua total i definitiva.

Desenganyeu-vos els anglesos, sia en l'Arabia o en l'Egipte han descobert algun

misteri. I n'usen i n'abusen... Alegrem-no-se'n.

Ara que els turcs diràn.

—Amb tot, Alha és més gran.

Pot ser sí, pot-ser sí. Veurem.

Perfectament.

Buena la hicisteis franceses

En esta de Roncesvalles.

Roncesvalles en aquest moment són les el·leccions del diumenge passat. Quina manera de perdre! *El Progreso* diu:

LA DERROTA DE LA «LLIGA»

Home, no fem bromes, la gent podria enfadar-se i pensar que els prenem per ximplers o que els ximplers som nosaltres.

Hem de confessar que En Bastardas vegé la cosa més clara que En Matons i companys martres. Els senyors de Badalona se comportaren com uns hèrois. Que's facin retratar, Vatúa el món. Vatúa el món.

En veritat vos dic que com aquella dòna que sempre estava prenyada i no paria mai, ja començo a desmaiar. Me contestareu que ara que li he vist el cul dic que's femella. Ja ho sé, però si quasi d'il·lusions viu l'home i sobre tot l'home com jo.

Som o no som espirituals?

Ara lo que m'interessa més és el sumergible *Isaac Peral* que vé arroçegat pel *Claudio López*. Hi han uns noms que quan s'ajunten fan riure. Uns que serveixen a la patria i se veuen abandonats, uns altres que reben les subvencions per a fer-ho car i dolent.

Però res, enrecordem-nos altra volta de Bagdad. Senyor Romanones, Alah és més gran. Bevem-hi.

MORITZ III

Notes de fóra

St. Pere Pescador.—Els republicans d'aquesta empordanesa vila poden estar ben agraits (sic) an En Corominas, an En Salvatella, En Carner i demés caps de brot que van pactar ignominiosament amb el Govern d'En Romanones quan les passades eleccions. A conseqüència d'aquella vergonyosa traïció, no sols s'ha compromès en gran manera la política republicana d'aquest districte, sinó que hem vist amb la major indignació com el nostre xistosíssim diputat per *carambola*, el ja cel·lebríssim *Marquès de Minimax*, ens ha presentat un candidat *anti-mancomunista* que, de bracet amb els carlins, podia comprometre el triomf d'un republicà, i això és senzillament vituperable, car an els vots dels republicans que creguerem de bona fe al fracàs Corominas, En Ballbé deu l'acta de diputat que, ai!, no té d'aconseguir mai més.

Els republicans d'aquesta vila, d'acord amb els demés correligionaris del districte, es disposen a jugar-se el tot pel tot per a que no torni a representar aquest districte el molt desprecupat Ballbé.

Aquí encara tothom espera el pont que'ns prometé quan vingué per primera vegada al districte carregat de... promeses i de... dubtoses intencions. Abans quan ens venia a veure—ara no ve perquè sab que li farien un cap nou—sempre anava al riu a fer-se càrrec de la imperiosa necessitat del pont.

Emperò, el company de... xerinola d'En Salvatella, ja que no podia fer-nos el pont ens feia sempre un altre riu... I el dia que En Ballbé venia de Vilajuiga—el poble de la famosa aigua diurètica—el riu del diputat menaçava inondar la nostra vila...

I heu's-aquí com el *Marquès de Minimax*, faci lo que faci, no n'encerta una.

I ell que's pensava que arribaria a ministre i fins a quefe del partit lliberal i tot!!

Per això, si a Madrid li diuen «El cadete de la Reina», aquí li diem «El iluso Cañizares».

EL GRAN MISTERI

No voldria agravà el dany amb comentaris punibles, però això dels comestibles cada dia és més estrany. Tot s'encareix: el pretoli, les mongetes, els cigrons, el vi, el sabó, els macarrons, la carn, les patates, l'oli... I si un se queixa del preu, per bona composició, li respon el venedor: —Uil!... Més car ho pagareu!... — El bacallà s'ha acabat o està a les prostrimeries; de formatge, ja fa dies que Holanda no'ns en ha enviat. Falten tots els combustibles, comença a escassejar el pa i, en molts renglons, lo que hi ha és a preus inacessibles. I lo més salat és que, si recorrem a Madrid, el Govern molt dididit, ens contesta:—Això no és rel!... Passatgeres incidències que no us han de preocupar... Avui es reunirà la Junta de Subsistències, i en mitja hora de sessió, si s'ho pren amb embranzida, ja veurem com desseguida arregla la situació.

Lo que la Junta disposa no se sab exactament, però del seu moviment se'n treu en nèt una cosa; i és que, lo que tan gravós a catorze ens ha semblat, desde que ella ho ha «arreglat», ho hem de pagà a vintidós.

—Senyor Govern ¿què hem de fè? exclamem, alçant el crit. —Ai ai!—diuen a Madrid, —¿encara no ho teniu bé?

—¿Però si està molt pitjò que abans de vostè ficar-s'hi!... —Ah! Així no hi ha que amoinar-s'hi: ja veig la combinació. Tots els moviments alcistes en el ram de subsistències són fills de les exigències dels senyors magatzemistes.

—¿Es fals!—responen aquèts:— Són fills de motius més forts: l'un, la falta de transports;

l'altre, el pago de tants drets. — Airats, els naviers contesten, els exportadors s'hi fiquen, els detallistes repliquen, els dels magatzems protesten. S'arma un debat, no gens curt, i al fi es prova evidentment que tots són *hombres de bien*, però la capa... no surt.

Total: que aquí no's pot viure, que'l motiu ningú el diu clar, que'ls venedors fan plorar i que'ls governants fan riure. ¿Hi ha algú que, tirant al dret, despulli d'ombres el tema? Al qui resolgui el problema se li regala un llonguet.

C. GUMA

De la Espanya tràgica

La segona batalla del "Guadalete"

DE LA GUERRA

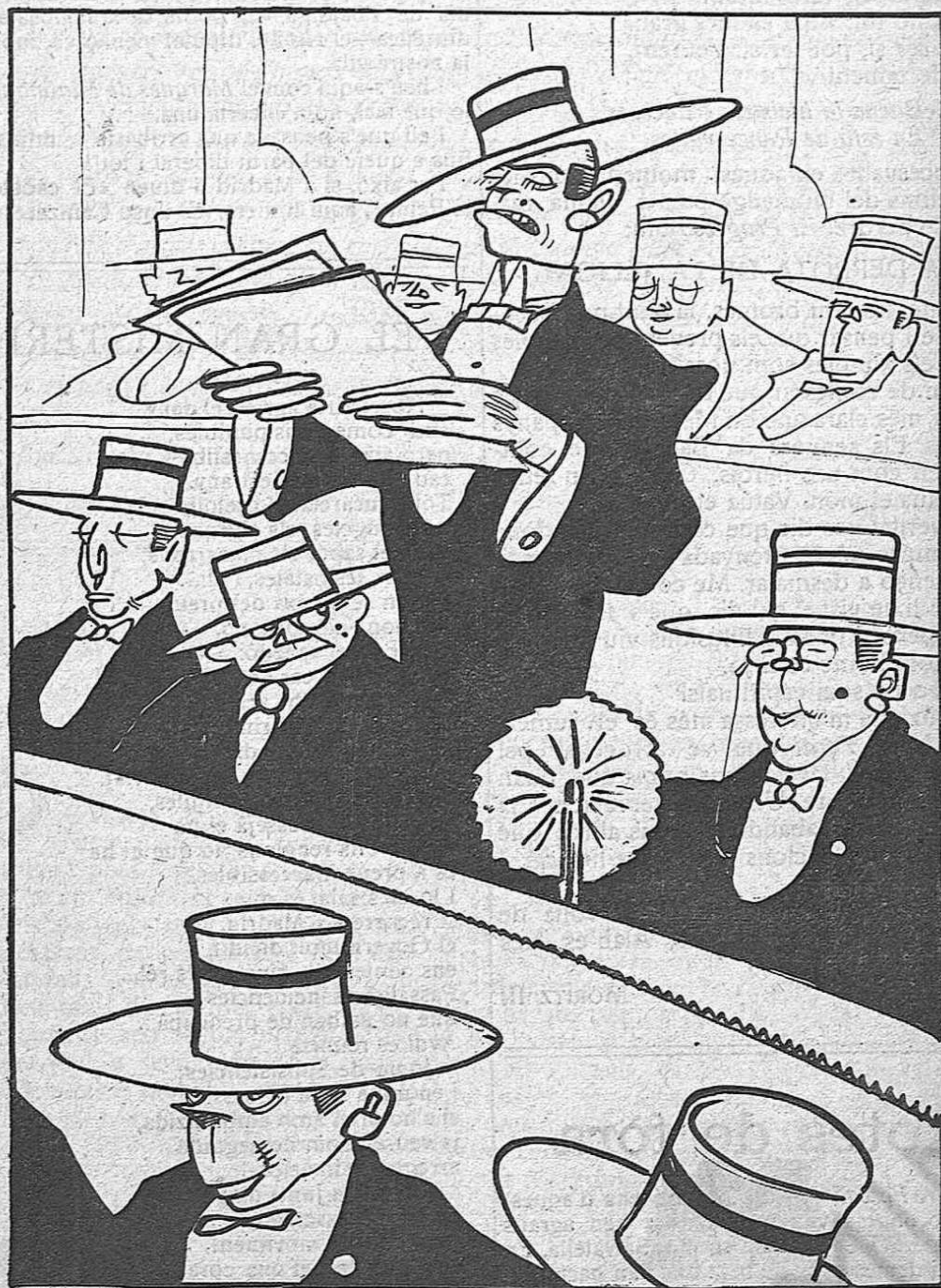
FETS CONEGUTS DEL 9 AL 15 DE MARÇ DE 1917

Per terra

Al front occidental, els anglesos han aconseguit nous èxits en el sector del riu Ancre, apoderant-se dels pobles d'Irles i Grevillers i guanyant considerables faixes de terreny, de manera que l'importantíssima posició de Bapaume està a punt de caure en poder dels anglesos, que només en són a dos quilòmetres lluny. A la Champagne, els francesos, en brillants atacs, han reconquerit tot el terreny perdut ara fa cosa d'un mes en el sector de Maisons de Cham-

La salvació de la patria

El Diputat X.— Zeñores diputados: Vó a empezá la lectura der Reglamento de Toros...

Belmonte III.— Y, ahora que está aprobao,... que sarga la fierá!...

pagne, inclòs l'altura 185, tan disputada. Entre francesos i anglesos han fet un miler de presoners alemanys.

Al front oriental, hi ha hagut alguns atacs parcials dels austro-hongaresos, que han tingut un relatiu èxit, especialment en les muntanyes de Magyáros. Es veu que els russos estan ara a la defensiva, en espera de la próxima i formidable ofensiva general.

Al front de Macedònia, la lluita ha recomençat, sense que per ara s'hagi reproduït cap modificació d'importància.

Al front italià i al romanès, calma.

Al front d'Egipte, se l'ha de deixar d'anomenar així, puix és ara front de Palestina, des del moment que els anglesos han foragitat l'exèrcit turc del territori oriental egipci que ocupava i han dut la bandera del Regne Unit al territori enemic.

Al front de la Mesopotàmia, gran victòria, la més gran que hi ha hagut d'alguns mesos ençà. Els anglo-indis del general Maude s'han apoderat de Bagdad, la gran ciutat turca, antiga capital de l'imperi dels alarbs.

Al front de Persia, els russos segueixen avançant per a fer la conjunció amb els anglesos, havent-se apoderat de la ciutat de Karmanschah.

Per mar

Un submarí alemany ha varat prop de la costa holandesa, salvant-se la tripulació.

Per l'aire

Com més va, més intensa és l'activitat aèria. Els italians han realitzat una sèrie de bombardeigs dels punts militars enemics, en forma que indica que han arribat a aconseguir la superioritat damunt l'aeració austríaca.

Llició de doctrina:

—Veiam, digues quants són els sants sacraments?

—Són sis.

—No, maco. Ves comptant des de el bateig fins al matrimoni.

—Oh, es que el papà sempre diu que la penitència i el matrimoni és la mateixa cosa...

REPICS
El senyor Casas Carbó, nacionalista lliberal (175 vots, ell tot sol), fa comentaris a les passades eleccions. El senyor Casas Carbó és optimista. És optimista sempre.

Ara diu:
—No hi ha que desanimar-se. Avui ja hi sóc més aprop. Ja ha guanyat en Puig d'Asprer. Ara va bé!

I ara el senyor Casas Carbó comença a tenir raó de esperar.

¿I què farà el senyor Puig d'Asprer a la Diputació? Me sembla que no trobarà gaire ambient i que s'haurà de dedicar a la dolça badança. ¿Que no comprèn que, per a alguna cosa l'hi han deixat els seus rosegar aquest ós?

Se dona certa importància a una conferència sostinguda darrerament entre En Prat de la Riba i el Governador Civil.

Això depèn.
Depèn de si En Prat va anar a veure el representant del Centralisme com a Prat o com a guerrero.

Pot-ser només varen parlar del temps; i el temps, afortunadament, és plè de bonança.

—Ha guanyat la candidatura ministerial...

—Com s'enten?

—Sí, home; a Madrid...

—Ah, ja! A Madrid, *pase!*

En Royo Villanova, Director de primera ensenyança s'ha entusiasmat amb unes cançons catalanes que diu que d'ara endavant posarà de text en les escoles.

Ignorem si entre aqueixes cançons hi ha «Els Segadors» o «L'arbre sagrat», però jurariem que no.

La furiosa campanya germanòfila contra el «Saló d'Artistes Francesos», no ha donat cap resultat. El Saló serà un èxit; ho està essent ja abans de sa inauguració. Heu's-aquí lo que han aconseguit els germanòfils troglodites.

Amb tot ha de succeir-los igual. ¡Ja veuràn, en lo que respecta al final de la guerra, com també l'hauràn encertada!

Al Palau de la Musica Catalana tornen a anunciar la pel·lícula «Christus».

Jesús que torna, Sant Jordi, Christus...
Això es va tornant el món al revés; per a veure coses d'església hem d'anar al teatre; i per a veure comedia hem d'anar a missa.

El conegut radical de Terrassa, Bonifaci Romero ha renyit amb En Lerroix perquè aquest imposà certa candidatura.

Però, senyor Bonifaci Romero, ¿que no ho sabia com les gasta l'ex-emperador?

Digui que vostè és Bonifaci de noms i de fetis!...

S'han acabat les *Missions*. El que sàpiga dir-nos quina eficàcia i quina utilitat han reportat a Barcelona, que aixequi un dit.
No n'hi ha cap?

Com que el Marquès de Comillas se trobava diumenge a Barcelona, tots els empleats de la «Trasatlàntica» varen veure's obligats a anar a la processó de les missions.

Però... va ploure.
I després de haver fet acte de presència a càl bisbe, els subdits d'En López, se varen escampar pels teatres de *vaudeville* i pels cafès concerts.

D'aquesta feta són més «creients» que mai. Creuen en Nostre Senyor que envia les pluges benefactores sempre a temps.

Títol de una conferència donada per un jaumí en un centre tradicionalista:

«O Déu o res.»

Vaja, home!... Voleu dir que no us acontentariem amb el Rei?...

Fins amb una *soia*, us acontentariem!

La darrera sortida del remat místic, se feu en mig de grans precaucions. Quasi quedà aïllat de la veritable munió dels ciutadans.

Ben fet! No'ns mancaria més que una epidèmia, ara!

Es molt cel·lebrada una escultura religiosa que ha sigut exposada als aparadors de càn Morell.

L'escultura representa «Jesús en el huerto.»

Els que passen s'aturen i comenten:

—Així ja sabem d'on vé aqueix *Jesús que torna* d'En Guimerà. Vé de l'hort.

Després de les eleccions, un foraster intel·ligent i curiós, vol enterar-se bé de com ha anat la cosa.

Compra els diaris polítics, passa els ulls per les seves pàgines.

Al cap d'uns minuts, pregunta astorat:

—Però qui ha perdut! A casa meva, després d'unes eleccions, sempre n'hi ha que han perdut.

—Oh, aquí no s'istila, responem nosaltres.

Els nacionalistes de Euzkadi han assolit un gran triomf. Seràn majoria a la Diputació.

Poc a poc se va aixecant la voluntat, perquè ha despertat la consciència.

Tan mateix la Xina ha acabat per trencar les seves relacions amb Alemanya.

Ja ho ve'ten, després diràn dels xinos. A pesar de la cua, es mostren més esquilats de clatell que els espanyols.

¡Pa que aprendas, *Don Clodo!*

En el programa de la processó de les Missions s'advertia que «las niñas menores de catorce años» no tenien l'obligació d'assistir-hi.

Es clar, per a un acte públic, és massa vist, massa descarat,

Les «niñas de catorce años» les volen en els confessoraris.